

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИТОРИКА

Галузь знань	06 Журналістика
Шифр та назва спеціальності	061 Журналістика
Назва освітньо-професійної програми	Реклама та зв'язки з громадськістю
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Журналістики, суспільних комунікацій та ІТ-права
Статус навчальної дисципліни	ВК 03 Риторика ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Коляда-Березовська Тетяна Федорівна

kobertanya@gmail.com

Доцент кафедри
журналістики,
соціальних комунікацій та ІТ-права,
к. філол. н., доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Риторика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Реклама та зв'язки з громадськістю» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика». Спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам вищої освіти необхідних теоретичних знань щодо ораторства; формування вмілого промовця, який би володів прийомами красномовства; забезпечення компетентностей, що визначені освітньою програмою.

Мета дисципліни	Мета дисципліни «Риторика»: - оволодіння здобувачами теоретичними знаннями щодо видів та жанрів красномовства, особливостей вербального та невербального складників публічного виступу, набуття необхідних умінь для його успішної підготовки та реалізації; - розглянути етапи ораторської діяльності від задуму промови до її публічного виголошення; - формування у майбутніх фахівців у сфері реклами та PR навичок з техніки усного мовлення, - підготовки публічного виступу на певну актуальну тему; - вироблення у здобувачів лінгвостилістичного розуміння текстів.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК08. Здатність навчатися і володіти сучасними знаннями. СК3. Здатність створювати медіапродукт. СК5. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт. СК6. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності
Результати навчання	ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС (180 годин). Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 40 години, самостійна робота – 120 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 3-му семестрі

Програма дисципліни

Тема 1.	<i>Вступ. Риторика в системі філософсько-філологічних дисциплін</i> Мета, завдання, структура дисципліни. Термінологічно-поняттєвий апарат дисципліни. Взаємозв'язок риторики з іншими науками..
Тема 2.	<i>Ораторське мистецтво давнього світу</i>

	Риторика ранніх цивілізацій. Конфуціанські повчання як типова риторика морально-етичного характеру. Античне ораторське мистецтво. Софістика . „Риторика” Арістотеля.
Тема 3.	<i>Розвиток ораторського мистецтва в Україні. Витоки давньоукраїнського красномовства за часів Київської Русі .</i> Київ як міжнародний духовно-культурний центр за часів Ярослава Мудрого Особливості давньоукраїнського красномовства Видатні оратори Київської Русі: митрополит Іларіон (XI ст.), Климент Смолятич (XII ст.) та Кирило Туровський (XII ст.). Давньокиївська культура як наслідування візантійської, в тому числі й засади риторики та гомілетики.
Тема 4.	<i>Красномовство періоду XIII-XVII ст.</i> Риторика епохи бароко. Красномовство Серапіона Володимирського Розвиток полемічної літератури Просвітницька діяльність Петра Могили.
Тема 5.	<i>Розвиток мистецтва риторики у XVI-XVIII ст.</i> Церковна риторика XVI-XVIII ст.: казаня цього періоду. Рриторика Й. Галятовського. Основні положення риторичної теорії Ф. Прокоповича: зразки писання листів, мовних зворотів, промови офіційні, панегіричні, весільні, при врученні подарунків, при привітанні гостей, при погребінні тощо.
Тема 6.	<i>Красномовство в новітню епоху історії України: види красномовства та сфери його застосування</i> Основні види красномовства, риси академічного красномовства, жанри академічного красномовства Форми діалогу, що використовують академічні оратори. Роль наукового знання та аргументації в академічному красномовстві.
Тема 7.	<i>Політичне красномовство. Види. Жанри</i> Сутність поняття, види та жанри політичного красномовства Політичне красномовство в Україні. Заангажованість політичного оратора, її пов'язаність з ідейністю промови.
Тема 8.	<i>Суспільно-побутове красномовство</i> Визначення поняття . “Нікомахова етика” Сучасні жанри соціально-побутового красномовства. Імпровізаційно-емоційне начало, гумор у суспільно-побутовому красномовстві
Тема 9.	<i>Типи промови за знаковим оформленням та закріпленням</i> Промови, які читають за конспектом, промови, які готують заздалегідь. Промови, які готують заздалегідь і вчать напам'ять. Імпровізовані промови (експромти). Засоби інтенсифікації риторичного мислення.
Тема 10.	<i>Методика та етапи підготовки промови .</i> Процес збирання матеріалу. Запис промови. Розмітка тексту знаками партитури.

Список рекомендованих джерел

Рекомендована література:

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 240 с.
2. Грушевський М. Історія України-Русі. — Т.1. — До початку XI віка. — К., 1991. - С.528.
3. Гурвич С.С., Погорелко В.Ф., Герман М А. Основи риторики. — К., 1988. — С.113-118.
4. Маслюк В.П. Латиномовні поетики і риторики ХУІІ-першої половини ХVІІІ ст. та їх роль у розвитку теорії літератури на Україні. — К., 1983.
5. Ораторське мистецтво : навч. посіб. / Г. І. Гамова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. — Харків: Магістр, 2009. — 171 с.
6. Ораторське мистецтво : підручник / Р. С. Кацавець. – 2-е вид., допов. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. – 216 с. – ISBN 617-566-283-0.
7. Сагач Г.М. Золотослів. — К., 1993. — С.222-252.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle